

WIEDZA I INNOWACJE NA TLE HISTORII

Wizyta w Krakowie miała dla mnie szczególny charakter, nastrój i kontekst. Tym razem spotkanie PTE połączyło refleksję historyczną z nowoczesnością i innowacyjnością w szerokim znaczeniu.

23 listopada 2006r. w Akademii Ekonomicznej w Krakowie odbyła się zarówno uroczystość Jubileuszowa z okazji 85. rocznicy założenia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie oraz 60-lecia krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, jak i V konwersatorium z cyklu „Czwartki u ekonomistów” pt. „Klucz do sukcesu – innowacyjność Polaków.

Debata w ramach konwersatorium rozpoczęła się tuż po uroczystościach rocznicowych, co z jednej strony połączyło refleksję historyczną z ważnymi wydarzeniami w życiu PTE, a z drugiej – dla każdego, kto zna historię i współczesność Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej – sens społecznej edukacji ekonomicznej na bazie OWE z ocenami roli edukacji w procesie budowania społeczeństwa innowacyjnego oraz gospodarki opartej na wiedzy, umiejętnościach i zaufaniu.

W swoich podstawowych treściach zapowiedzi kolejnego z cyklu konwersatoriów koncentrowały się na poszukiwaniu ocen i rekomendacji dla polityki gospodarczej. Prawdopodobnie nie brano pod uwagę tego, że OWE dwadzieścia lat temu miało szereg cech przedsięwzięcia innowacyjnego – nie tylko dla PTE, ale także dla ZHP i rządu RP.

Z pozoru charakter, nastrój i splot wydarzeń w Krakowie nie jest szczególnie zaskakujący. Ci wszyscy, którzy śledzą losy PTE zauważą jednak, że tym razem uroczystości związane z założeniem Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie poprzedzają debatę o innowacyjności, oba wydarzenia są zlokalizowane w krakowskiej Akademii Ekonomicznej, a wprowadza do nich dr Artur Pollok, laureat i zwycięzca IV Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (obecnie pracownik naukowy AE w Krakowie, prezes O/PTE w Krakowie i Wiceprezes Zarządu krajowego PTE).

To właśnie na tym tle dla twórców, uczestników i organizatorów OWE istotne stają się pytania:

- **w jakim stopniu społeczny ruch edukacyjny stworzony w PTE na bazie OWE miał charakter innowacyjny dwadzieścia lat temu ?**
- **jeżeli tak, to czy nadal ma szanse rozwoju oraz współtworzenia i modelowania ekonomisty przyszłości?**

Pamiętam, że w ramach dyskusji przed i po VII Kongresie Ekonomistów Polskich - Warszawa 2001 podejmowano debaty o modelowaniu „Euro-ekonomisty XXI wieku”. Dziś, już w UE, obserwujemy coraz większe zapotrzebowanie na polskich specjalistów – czy również na ekonomistów?

Być może na to pytanie odpowie debata przedkongresowa, przygotowywana przez Zespół III Sterujący VIII Kongresu Ekonomistów Polskich, kierowany przez prof. M. Rockiego na styczeń 2007 r.

W innym kontekście obserwacja debat w ramach cyklu „Czwartki u ekonomistów” wskazuje, że wiedza o przeszłości jest z planowaniem przyszłości wzajemnie sprzężona. Im mniej racjonalności w planach i doświadczeniach z ich realizacji, tym trudniej konkurować, gdyż relatywnie trudniejsze są warunki dla rozwoju wiedzy i innowacji. Nieprzypadkowo też - o czym pisano m.in. w biuletynie PTE - tematyka jubileuszowej XX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej uwzględnia rolę człowieka, kapitału ludzkiego i innowacji w rozwoju gospodarczym.

OWE dotyczy też w pewnym sensie kapitału społecznego. A to obecnie rozstrzygające czynniki sukcesu lub porażki. Dlatego PTE tak wszechstronnie nawiązuje do problematyki społecznej gospodarki rynkowej i dorobku PTE w poznawaniu doświadczeń innych krajów europejskich, w tym przypadku niemieckich. Można przyjąć, że współcześnie rozstrzygające znaczenie ma kapitał intelektualny, a wspiera go społeczny wtedy, gdy społeczności uczące się są coraz bardziej spójne, lepiej znające się i rozumiejące, lepiej zorganizowane, racjonalnie gospodarujące i pamiętające o znaczeniu celów społecznych w planowaniu rozwoju. Tempo przemian sprawia jednak niekiedy, że teoria często nie przystaje do praktyki lub nie poddawana weryfikacji empirycznej nie dostarcza wiedzy. Wtedy doświadczenia z przeszłości nie tylko nie wystarczają, ale niekiedy przeszkadzają w ten sposób, że umiejętność wyzbywania się starych nawyków i wzorców jest równie ważna, jak innowacyjność.

Z historii wynika, że kierownictwo PTE często podkreślało pozytywistyczne właściwości edukacji ekonomicznej społeczeństwa polskiego. Dlatego pożytek publiczny stał się skutkiem stosowania zasady, że rozwiązywaniu trudnych problemów transformacji i rozwoju sprzyjać powinna i będzie edukacja w ujęciu systemowym, tzn. obejmująca łącznie uczenie, upowszechnianie wiedzy ekonomicznej oraz promocję dobrych praktyk o dobrego gospodarza w środowisku wspólnotowym (edukacja dla przedsiębiorczości i przez przedsiębiorczość)

PTE ma moralne i merytoryczne prawo do wypowiedzania się w sprawach innowacyjności i racjonalnego gospodarowania łącznie. Samo uogólnienie teoretyczne nie wystarcza, aby optymalnie zarządzać zdolnościami ludzkimi – konieczne są umiejętności oraz więzi oparte na wiedzy i zaufaniu.

Mam nadzieję, że refleksja historyczna z Krakowa, kontekst OWE, konferencje i seminaria rady naukowej PTE oraz kolejne konwersatoria pt. „Czwartki u ekonomistów” – a także konferencje przedkongresowe i sam VIII Kongres Ekonomistów Polskich wzbogacą wiedzę konieczną dla racjonalizacji życia gospodarczego w naszym kraju i wspólnotach europejskich. Osobiście zachęcam wszystkich zainteresowanych do organizowania dyskusji, konferencji seminariów przedkongresowych, odnajdywania w tradycjach PTE dobrych doświadczeń i ludzi PTE, dzięki którym budowa w Polsce gospodarki opartej na wiedzy zyskuje społeczne poparcie.

Pożytek publiczny z tak rozumianej działalności PTE, udokumentowany wynikami konferencji i seminariów naukowych oraz sukcesami Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej jest nie mniej ważnym kluczem do przyszłości Polaków, jak innowacyjność. Potwierdzają to wyniki na studiach, kariery zawodowe i dokonania jej laureatów OWE. Sukcesy ekonomistów polskich poza granicami kraju coraz lepiej poznajemy, a kapitał społeczny z nowymi wartościami i postaciami ekonomistów o wysokich kwalifikacjach, sam kreuje znakomitych teoretyków i praktyków - przez co PTE coraz aktywniej włącza się proces budowania gospodarki opartej na wiedzy, umiejętnościach i zaufaniu.

Andrzej Muszyński,

Sekretarz naukowy KG OWE